

افزایش سهم شبه دولتی‌ها به بخش خصوصی در اصل (۴۴)

به گفته رئیس کمیسیون اصل (۴۴) مجلس شورای اسلامی، گزارش اخیر نظارتی دیوان محاسبات نشان می‌دهد که دولت در واگذاری‌ها عجله کرد و همین امر موجب شده است که عمده واگذاری‌ها به شبه دولتی‌ها انجام شود.

پس از اتاق بازرگانی ایران، کمیسیون اصل (۴۴) مجلس و مرکز پژوهش‌های مجلس، این بار نوبت به دیوان محاسبات کشور رسید تا بحث بر سر میزان موفقیت دولت در اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و حجم واگذاری به بخش خصوصی واقعی در برابر واگذاری به شبه دولتی‌ها را به میان بکشد. تازه‌ترین گزارش نظارتی دیوان محاسبات نشان می‌دهد که تنها ۳۶ درصد از اهداف سیاست‌های اصل (۴۴) محقق شده که در این میان، سهم بخش خصوصی از به عهده گرفتن مسئولیت‌ها تنها ۱۴ درصد اعلام شده و ۲۲ درصد مابقی سهم شبه دولتی‌ها بوده است.

کمیسیون نظارت بر اجرای اصل (۴۴) مجلس در آبان ماه سال گذشته، طی گزارشی که در صحن علنی قرائت شد و از سوی برخی نمایندگان مجلس به نمره مردودی مجلس به اجرای سیاست‌های اصل (۴۴) از سوی دولت تعبیر شد، ظهور بخش جدیدی در اقتصاد کشور است

که امروزه به شرکت‌های شبه دولتی شهرت یافته است را به عنوان یکی از ۱۰ چالش مهم خصوصی‌سازی برشمرد. بدین ترتیب، گزارش نظارتی دیوان محاسبات، سومین سند رسمی منتشره از سوی قوه مقننه است که نسبت به روند نامناسب خصوصی‌سازی و نحوه اجرای سیاست‌های اصل (۴۴) هشدار می‌دهد.

گزارش غیررسمی دیوان و تأیید رئیس اتاق تهران

پس از گذشت پنج سال از ابلاغ بند (ج) سیاست‌های اجرایی اصل (۴۴) قانون اساسی از سوی مقام معظم رهبری، روند اجرای قانون اجرایی این سیاست‌ها، هم اکنون مطلوب نیست و تنها به واگذاری‌ها؛ آن هم نه به شکل صحیح، بلکه به شبه دولتی‌ها خلاصه شده است. دیوان محاسبات نیز در جدیدترین گزارش خود، درصد اجرای برنامه‌ها و بودجه‌های مصوب برای اجرای این قانون را ۳۶ درصد عنوان کرده که از این رقم، سهم بخش خصوصی ۱۴ درصد است؛ به این معنا که تنها ۱۴ درصد از حجم خصوصی‌سازی‌ها به بخش خصوصی واگذار شده و ۲۲ درصد مابقی سهم شبه دولتی‌ها است. این در حالی است که قرار بر این بود در اجرای این قانون، سرمایه‌گذاری جدیدی از سوی دولت در مواردی که قانون مشخص کرده است، صورت نگیرد؛ اما بودجه‌های عمرانی و دولتی این موضوع را تأیید نمی‌کند و دولت، قسمت اعظم سرمایه‌گذاری‌های جدید را در پنج سال اخیر به خود اختصاص داده است. رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تهران نیز گزارش دیوان محاسبات را در خصوص اجرایی شدن تنها ۳۶ درصد از اهداف اصل ۴۴ تأیید کرد و گفت، البته این گزارش به صورت رسمی هنوز منتشر نشده؛ اما در آن سهم بخش خصوصی ۱۴ درصد ذکر شده است. یحیی آل اسحاق

عملکرد اجرای سیاست‌های اصل (۴۴) قانون اساسی در کشور را مطلوب ندانست و اظهار داشت، قانون اصل (۴۴) عصاره ۳۰ سال تجربه است.

حمیدرضا فولادگر در این مورد گفت، گزارش دیوان محاسبات به صورت دوره‌ای ارائه می‌شود که آخرین این گزارش‌ها در مرداد ماه سال جاری ارائه شد و جمع‌بندی آن دیوان در مورد هر بخش از اجرای سیاست‌های اجرای اصل (۴۴) مانند واگذاری‌ها و بندهای مختلف این سیاست‌ها بر اساس گزارش حسابرسی دقیق ارائه می‌شود. رئیس کمیسیون ویژه اصل (۴۴) افزود، این گزارش در حال حاضر در اختیار کمیسیون اصل (۴۴) قرار دارد که اوایل آبان ماه در صحن مجلس قرائت می‌شود و تحلیل کمیسیون از این گزارش رسمی نیز ارائه خواهد شد.

رئیس کمیسیون ویژه اصل (۴۴) افزود، در مورد واگذاری تصدی‌های دولتی در هشت بخش شامل آمار، سازمان، خصوصی‌سازی، بورس، واگذاری به شبه‌دولتی‌ها، مؤسسات عمومی غیردولتی، شرکت‌های توسعه‌ای و واگذاری از نظر حجم و سرعت عمل بررسی شده است که از ابتدای ابلاغ سیاست‌های اصل (۴۴) تاکنون ظرف حدود چهار سال، بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان از تصدی‌های دولتی واگذار شده است؛ اما چالش در این بخش این است که تصدی دولت به‌رغم این حجم واگذاری‌ها کاهش پیدا نکرده و بخش خصوصی حقیقی وارد صحنه به دست گرفتن تصدی‌ها نشده است.

فولادگر افزود، بسیاری از سهام شرکت‌های بزرگ به سهام عدالت و شرکت‌های شبه‌دولتی واگذار شد؛ در حالی که باید در فرصت مناسب دولت اجازه می‌داد بخش خصوصی تقویت شود و بخشی از این تصدی‌ها را بر عهده گیرد.

تولید سوخت جت با یک هفتم قیمت بازار

مجری طرح ضربتی بنزین گفت، تولید ضربتی سوخت جت را در دستور کار داریم که با یک تکنولوژی ساده می‌توانیم تمام سوخت جت خاورمیانه، آسیا و حتی اروپا را با یک هفتم قیمت فعلی بازار تأمین کنیم. فریبرز پناهی، مجری اصلی این طرح در خصوص ابهاماتی در زمینه درصد بالای ترکیبات آروماتیکی در بنزین تولید از مجتمع‌های پتروشیمی گفت، به لحاظ مواد آروماتیکی و آلودگی آنها در بنزین‌های تولید شده در پتروشیمی، دانشی که در این واحدها برای تولید بنزین به کار گرفته شده، همان دانش و فرآیندی است که در پالایشگاه‌های اراک و بندرعباس به کار گرفته می‌شود. وی در خصوص دستور کار دیگر این طرح ضربتی گفت، یکی از این طرح‌ها تولید ضربتی سوخت جت است و در آینده نزدیک رونمایی می‌شود. مواد اولیه تولید این محصول در داخل کشور وجود دارد که با یک تکنولوژی ساده می‌توانیم تمام سوخت جت خاورمیانه، آسیا و حتی اروپا را با قیمت بسیار ارزانه‌تر از قیمت‌های موجود و با کیفیت بسیار بالاتر تأمین کنیم. قیمت سوخت جت تولیدی از این روش یک هفتم یا یک هشتم قیمت فعلی بازار خواهد بود. این فن‌آوری که در آمریکا نیز یک دانش اول روز محسوب می‌شود در اختیار ما قرار دارد و در صورت اقبال وزارت نفت حاضریم آن را در اختیار وزارت نفت قرار دهیم.

افزایش ۱/۱ میلیارد لیتری ظرفیت ذخایر استراتژیک بنزین

با ساخت ۴۹ دستگاه مخازن جدید ذخیره‌سازی بنزین در حاشیه ۱۹ شهر کشور در مجموع ظرفیت ذخایر استراتژیک بنزین ایران ۱/۱ میلیارد بشکه افزایش می‌یابد. بر این اساس تاکنون قرارداد ساخت این مخازن جدید ذخیره‌سازی بنزین با پیمانکاران منعقد شده و پیش‌بینی می‌شود با ساخت این مخازن جدید در مجموع یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون لیتر به ظرفیت ذخیره‌سازی بنزین کشور اضافه شود. همچنین طرح دیگری به منظور افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی سایر فرآورده‌های نفتی اخیراً ساخت ۱۰ دستگاه مخازن جدید به ظرفیت ۲۲۰ میلیون لیتر در حاشیه شهرهای اصفهان و مشهد به پیمانکاران واگذار شده است. در حال حاضر امکان ذخیره‌سازی حدود ۱۱/۵ میلیارد لیتر انواع فرآورده‌های نفتی در کشور وجود دارد که بر اساس برنامه تعریف شده در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ظرفیت ذخیره‌سازی سوخت مایع کشور به ۱۶ میلیارد لیتر تا پایان برنامه پنجم توسعه افزایش می‌یابد. فرید عامری مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی هم پیشتر با تأکید بر اینکه در شرایط فعلی موجودی بنزین ذخیره‌سازی شده در کشور در شرایط مطلوبی قرار دارد گفته بود، در سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته موجودی ذخایر استراتژیک بنزین کشور حدود ۵۰۰ میلیون لیتر افزایش یافته است.